

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Valtuustoaloite kouluruokailun kehittämiseksi (KH)

Kaupunginhallitus 15.09.2025 § 274

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha
Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Pieniniemi Leena

Valtuutettu Mari Rautiainen esitti kaupunginvaltuuston kokouksessa 1.9.2025 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kouluruoka tukee oppilaiden jaksamista ja keskittymistä. Monelle se on päivän ainoa lämmin ateria. Kouluruokailu vaikuttaa myös kunnan saamaan hyte-kertoimeen, jonka perusteella kunta saa valtionosuutta.

Yksi hyte-kertoimen indikaattoreista on kouluruokailun järjestäminen Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuosituksen mukaisesti. Hyte-kerrointa mitataan mm. TEAvisari-kyselyllä. Karkkilan tulos kouluruokailun osalta on 38/100 pistettä. Vain yhdessä koulussa on noudatettu kouluruokailusuosituksia.

Karkkilan Vasemmiston valtuustoryhmä esittää, että käytäntöjä yhtenäistetään, jotta suositukset toteutuvat kaikissa kouluissa.

Karkkilassa 1.9.2025,
Karkkilan Vasemmiston valtuustoryhmä”

Valtuustoaloitteen ovat allekirjoittaneet Mari Rautiainen, Eino Huotari, Mika Kalliaiseno, Milla Malmberg, Duncan Heathfield, Katja Etolin, Jarkko Ilonen, Satu Ahjoniemi, Anna Tallgren, Virpi Vuoristo, Mia Sundström, Roosa Ryyppo, Elina Toikka ja Olli-Pekka Arvila.

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha

Kaupunginhallitus päättää antaa valtuustoaloitteen kaupunkikehitysjohtajan ja sivistysjohtajan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: kaupunkikehitysjohtaja, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta 07.04.2026
151/00.01.01/2025

Esittelijä: Sivistysjohtaja Lilja Sini
Valmistelija: Sivistysjohtaja Lilja Sini

Kouluruokailu on keskeinen osa lasten ja nuorten hyvinvoinnin, jaksamisen ja oppimisen tukemista. Kouluruokailulla on merkitystä myös kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kuvaavassa TEAvisari-pisteetyksessä.

TEAvisari toimii kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön seuranta- ja arviointivälineenä, mutta TEAvisarin pistemäärät eivät sellaisenaan määritä kunnan HYTE-kerrointa tai valtionosuuden määrää. HYTE-kertoimen laskennassa hyödynnetään erikseen määriteltyjä prosessi- ja tulosindikaattoreita, joista osa perusopetuksen osalta perustuu TEAvisarin tiedonkeruuseen. Näihin sisältyy muun muassa indikaattori, joka koskee Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusten noudattamista koululounaan ja välipalojen järjestämisessä. Kouluruokailun käytäntöjen kehittäminen tukee siten välillisesti myös HYTE-kertoimeen vaikuttavia edellytyksiä.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että Karkkilan TEAvisari-tulos kouluruokailun osalta on 38/100 pistettä ja että kouluruokailusuositusten toteutumisessa on koulujen välillä eroja. Aloitteessa esitetään, että käytäntöjä yhtenäistetään siten, että Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositukset toteutuvat kaikissa kouluissa.

Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuosituksen mukaan kouluruokailu on osa koulun kasvatuksellista tehtävää ja kiinteä osa koulupäivää. Suosituksessa korostetaan koulun vastuuta ruokailun sujuvasta järjestämisestä, riittävästä ajallisesta resursoinnista sekä ruokailuympäristöstä siten, että oppilaille on mahdollisuus rauhalliseen ja ohjattuun ruokailuun. Aikuisten läsnäoloa ja esimerkillistä toimintaa ruokailutilanteissa pidetään keskeisenä osana ruokakasvatusta. Kouluruokailun toteutuminen edellyttää yhteistyötä koulun, ruokapalveluiden ja oppilashuollon välillä, ja koulun rooli painottuu ruokailun arjen käytäntöihin, pedagogiseen ohjaukseen ja yhdenvertaisuuden varmistamiseen.

Sivistystoimen talousarviossa on asetettu toiminnalliseksi tavoitteeksi arvioida ruokailun ja ruokailukasvatuksen nykytila jokaisessa varhaiskasvatuksen ja opetuksen yksikössä (www.nykytila.fi). Arviointi toteutetaan osana yksiköiden omaa kehittämistyötä ja se perustuu Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuosituksiin.

Arvioinnissa tarkastellaan seuraavia kokonaisuuksia yleisellä tasolla:

- A. ruokakasvatus osana kasvatusta ja opetusta
- B. ruokailun järjestäminen ja kehittäminen
- C. monipuolinen ja riittävä ateria
- D. ruokailun toteutuminen arjessa
- E. ruokakasvatuksen tuki ja jatkuvuus

Yksiköiden arvioinneista ja niiden perusteella sovitusta kehittämistoimenpiteistä koostetaan yhteenvetoraportti, joka tuodaan sivistyslautakunnan käsiteltäväksi. Toimenpiteiden tavoitteena on kouluruokailun laadun, yhdenvertaisuuden ja suositusten mukaisen toteutumisen vahvistaminen kaikissa yksiköissä yhteistyössä ruokapalveluiden kanssa.

Ehdotus:

Sivistysjohtaja Lilja Sini
Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se päättää
1) hyväksyä sivistyslautakunnan asiakohdassa annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen; ja
2) toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Ptk tark.

Täytäntöönpano: päiväkodinjohtajat, rehtorit